

FISIOTERÀPIA EDUCATIVA

MOTORS CAP A LA INCLUSIÓ

Fisioterapeutes coordinadores de les zones d'Eivissa, Menorca, Inca, Palma i Manacor
(Eva L., Àngels M., Esther M., Xisca D. i Marga M.)

QUI SOM ELS FISIOTERAPEUTES EDUCATIUS?

- Professionals de l'equip de suport de cada un dels centres als que anam (EOSA).
- Estem adscrits al SAD, com a servei específic.
- Treballem per a la inclusió.
- Valorem i donem suport.

Equip actual de fisioterapeutes educatius de les Illes Balears

- 14 fisioterapeutes a Mallorca:
  - 3 a zona Manacor
  - 3 a zona Inca
  - 8 a zona Palma
- 4 fisioterapeutes a Eivissa
- 3 fisioterapeutes a Menorca

ÀMBIT D'INTERVENCIÓ

El fisioterapeuta intervindrà en centres escolars **públics** on hi hagi escolaritzats alumnes amb necessitats educatives especials (NEE) derivades d'alguna **DIVERSITAT FUNCIONAL MOTRIU** en el cas que aquestes necessitats:

- Comprometin la seva **participació** en les rutines i activitats escolars.
- Dificultin el seu desenvolupament personal i la **relació** amb els iguals.
- Interfereixin en l'adquisició dels **aprenentatges**.

Objectiu de la intervenció del fisioterapeuta educatiu.

- El servei de Fisioteràpia Educativa aporta una valoració i intervenció especialitzada que cerca la **màxima inclusió possible** dels alumnes amb **Diversitat Funcional Motriu**.
- Afavoreix **l'accés al currículum** de l'alumnat, juntament amb els altres professionals de l'equip i tenint en compte a la família.
- Incideix en la **funcionalitat, autonomia i participació** en l'entorn escolar i en totes les àrees curriculars.

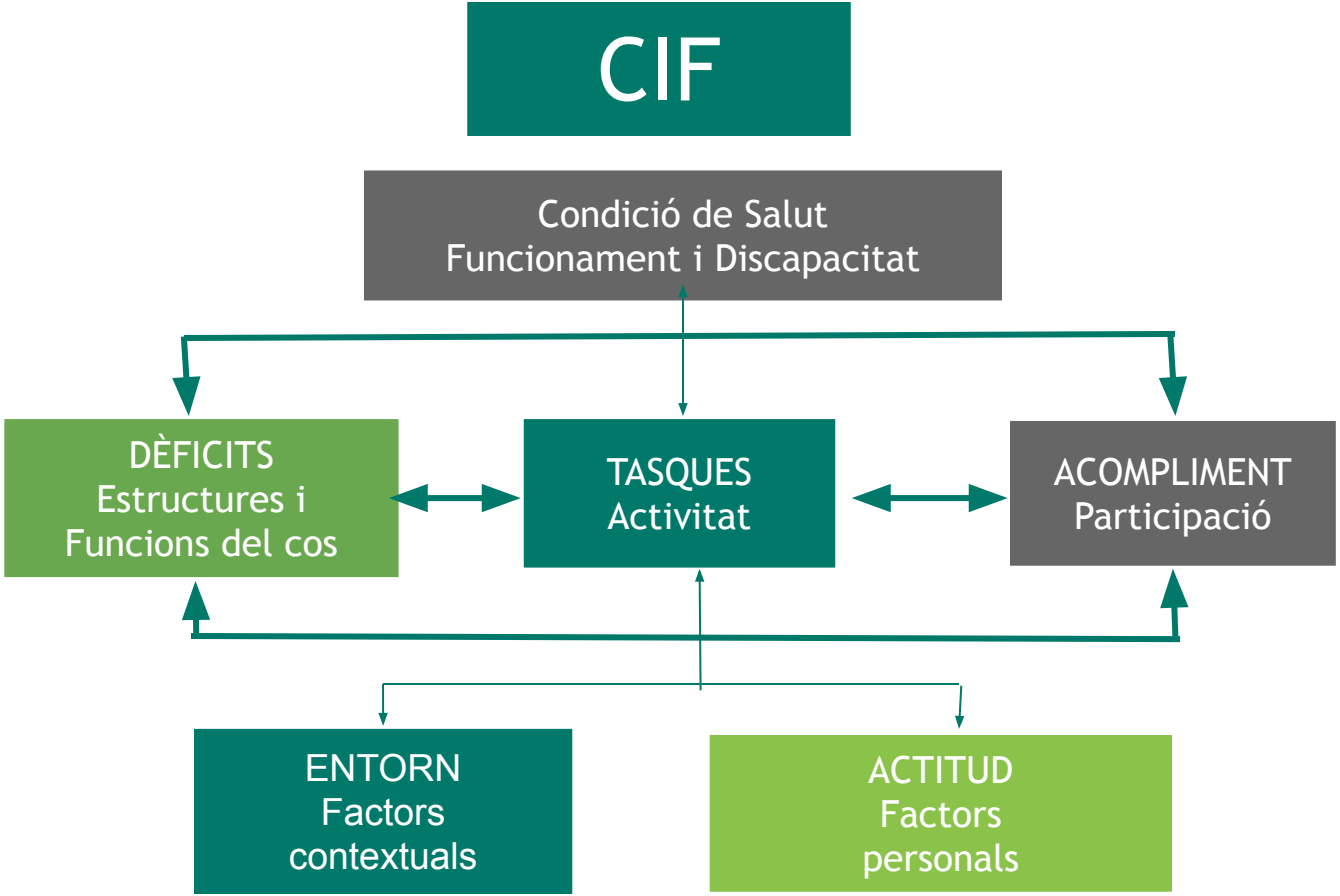

Per què un nou marc d'actuació?

- La **CIF**: nova mirada a la discapacitat.
- Evidència en **aprenentatge** motor.
- Models d'intervenció més eficaços, a partir de la col·laboració i **apoderament** dels professionals.
- Els suports en el marc d'una **escola Inclusiva**.

World Health Organization. International Classification of Functioning, Disability and Health. Geneva: World Health Organization; 2001

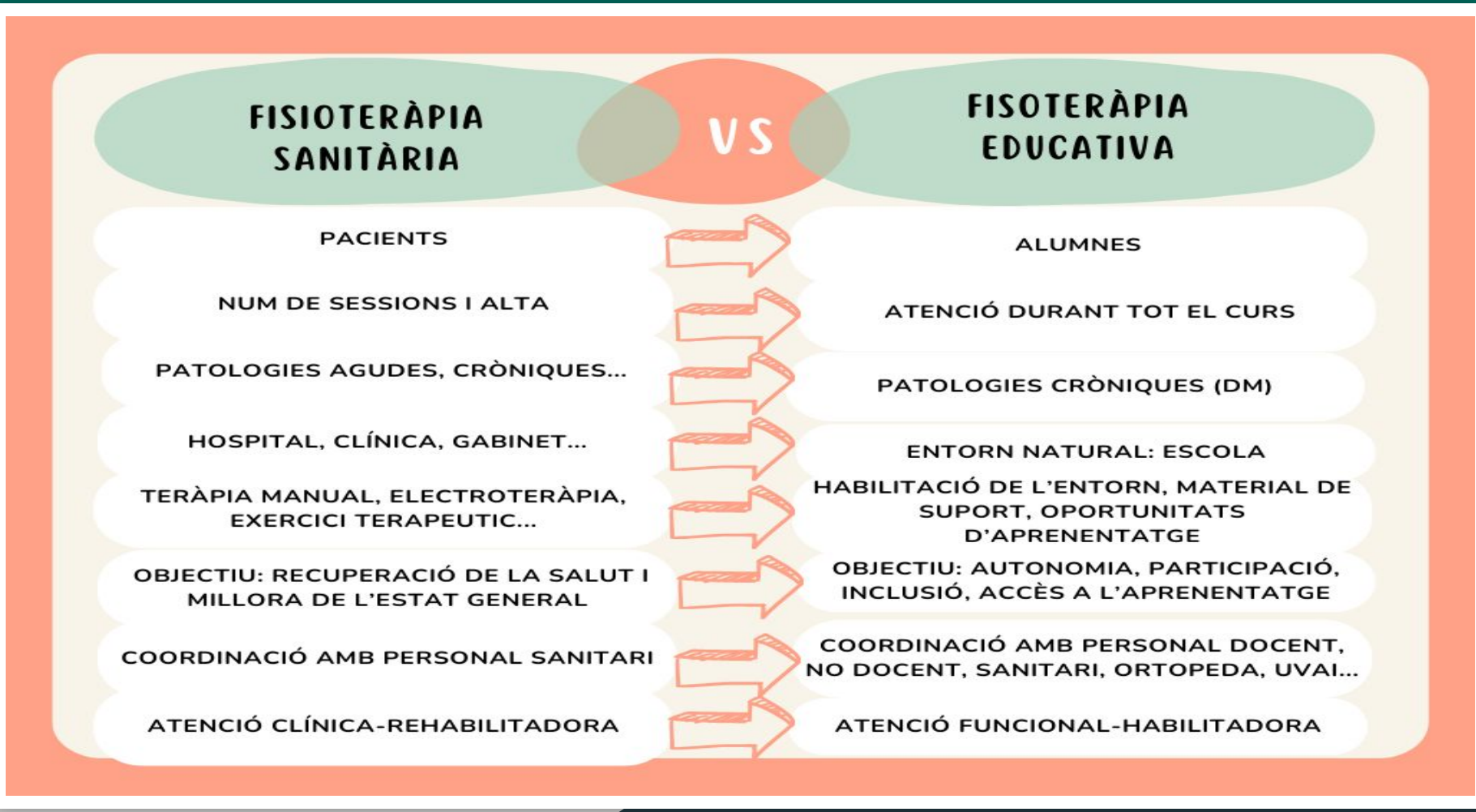

CIF

UNA MIRADA POSITIVA DE LA DISCAPACITAT

- Com les persones (infants) poden viure i funcionar amb les seves característiques i capacitats pròpies.
- L'entorn esdevé el facilitador o limitador de la seva participació. La discapacitat apareix quan l'infant amb una determinada condició, troba barreres en l'entorn que li dificulten o priven de la seva participació plena, efectiva i en igualtat de condicions que la resta de nens i nenes.

FISIOTERÀPIA SANITÀRIA
VS
FISOTERÀPIA EDUCATIVA
PACIENTS
ALUMNES
NUM DE SESSIONS I ALTA
ATENCIÓ DURANT TOT EL CURS
PATOLOGIES AGUDES, CRÒNIQUES...
PATOLOGIES CRÒNIQUES (DM)
HOSPITAL, CLÍNICA, GABINET...
ENTORN NATURAL: ESCOLA
TERÀPIA MANUAL, ELECTROTERÀPIA, EXERCICI TERAPEUTIC...
HABILITACIÓ DE L'ENTORN, MATERIAL DE SUPORT, OPORTUNITATS D'APRENENTATGE
OBJECTIU: RECUPERACIÓ DE LA SALUT I MILLORA DE L'ESTAT GENERAL
OBJECTIU: AUTONOMIA, PARTICIPACIÓ, INCLUSIÓ, ACCÈS A L'APRENENTATGE
COORDINACIÓ AMB PERSONAL SANITARI
COORDINACIÓ AMB PERSONAL DOCENT, NO DOCENT, SANITARI, ORTOPEDA, UVAI...
ATENCIÓ CLÍNICA-REHABILITADORA
ATENCIÓ FUNCIONAL-HABILITADORA

CONCORDANÇA DUA-CIF

- Tenen en compte les capacitats de l'alumne, la seva funcionalitat, no la seva discapacitat.
- Valoren l'habilitació de l'entorn físic, metodològic, actitudinal i per per poder accedir al currículum educatiu (que ha de preveure la diversitat de l'alumnat). Intervenció en l'entorn.
- Deixen enrere el model clínic (de dèficit) per anar cap a un model humanista i competencial.
- Propostes motivadores, diverses, adaptables a cada manera de representació, expressió, motivació i d'acció. No es xerra d'individualització sinó de personalització.

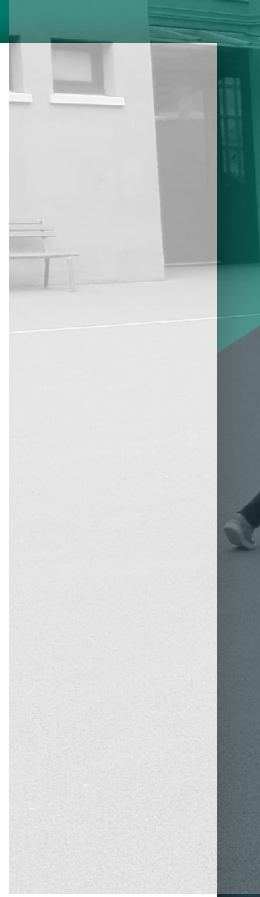

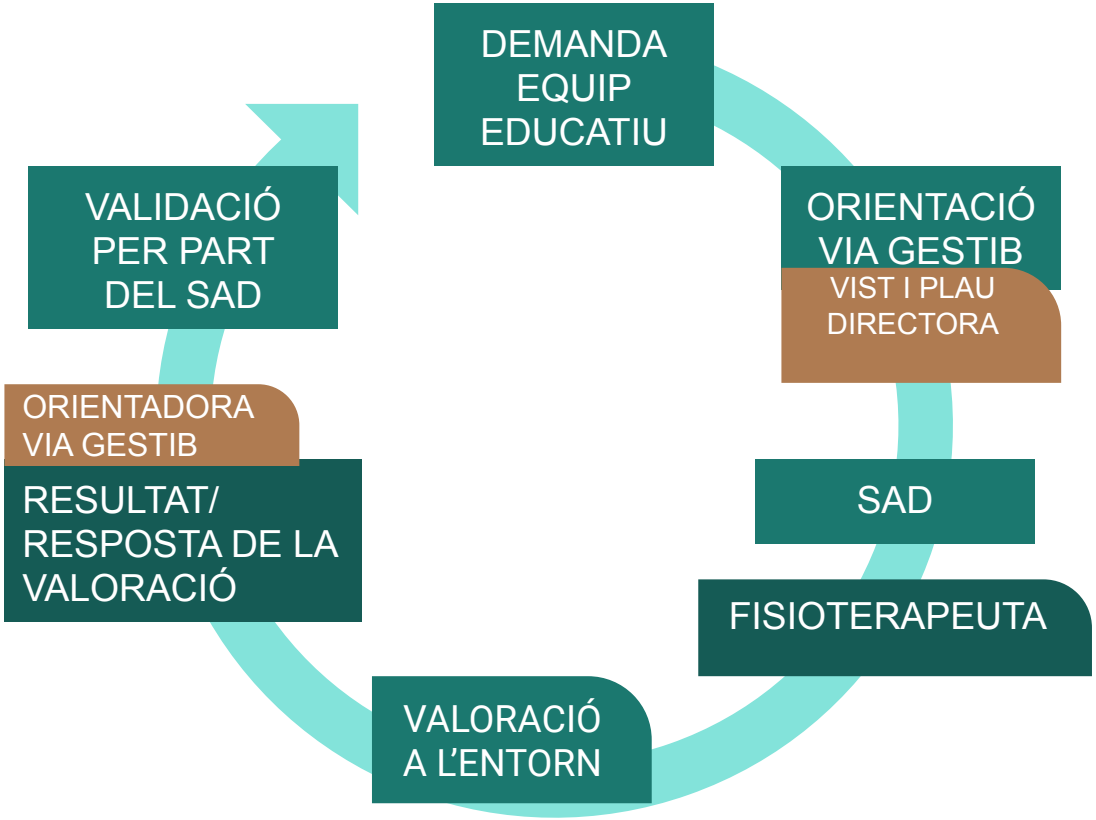
QUÈ NECESSITEN ELS NENS I NENES?

- **FUN: Sentir-se bé i divertir-se.**
- **FRIENDS: Formar part del grup i estar amb els amics.**
- **FUNCTION: Autonomia i funcionament; capacitat per a resoldre situacions.**
- **FITNESS: Moure's.**
- **FUTURE: Saber-se presents, tenir oportunitats i reptes.**
- **FAMILY: La família a prop.**

Rosenbaum P, Gorter JW. The 'F-words' in childhood disability: I swear this is how we should think! Child Care Health Dev. 2012

DEMANDA DEL SERVEI

VALORACIÓ
FISIOTERÀPIA EDUCATIVA

VALORACIÓ FISIOTERÀPIA EDUCATIVA

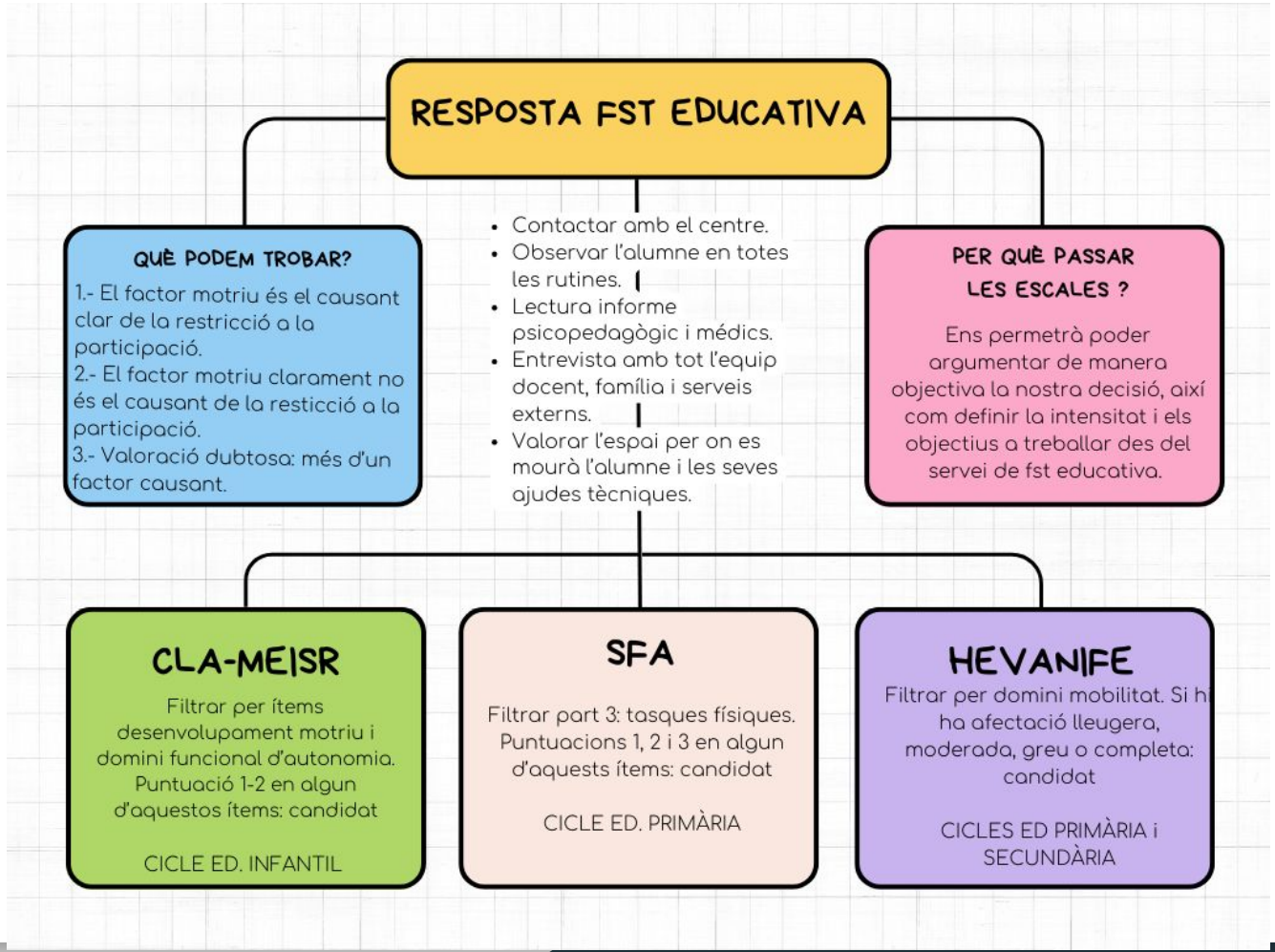

RESPOSTA FST EDUCATIVA
QUÈ PODEM TROBAR?
1.- El factor motriu és el causant clar de la restricció a la participació.
2.- El factor motriu clarament no és el causant de la resticció a la participació.
3.- Valoració dubtosa: més d'un factor causant.
Contactar amb el centre.
Observar l'alumne en totes les rutines.
Lectura informe psicopedagògic i médics.
Entrevista amb tot l'equip docent, família i serveis externs.
Valorar l'espai per on es mourà l'alumne i les seves ajudes tècniques.
PER QUÈ PASSAR LES ESCALES ?
Ens permetrà poder argumentar de manera objectiva la nostra decisió, així com definir la intensitat i els objectius a treballar des del servei de fst educativa.
CLA-MEISR
Filtrar per ítems desenvolupament motriu i domini funcional d'autonomia. Puntuació 1-2 en algun d'aquestos ítems: candidat
CICLE ED. INFANTIL
SFA
Filtrar part 3: tasques físiques. Puntuacions 1, 2 i 3 en algun d'aquests ítems: candidat
CICLE ED. PRIMÀRIA
HEVANIFE
Filtrar per domini mobilitat. Si h
ha afectació lleugera, moderada, greu o completa: candidat
CICLES ED PRIMÀRIA i SECUNDÀRIA

ESCALA CLAMEISR:

(mesura de la implicació, autonomia i relacions socials a l'aula d'infantil)

Eina quantitativa per mesurar la seva funcionalitat en l'entorn ("desempeño") a l'aula de 3 a 5 anys.

Gràfiques de desenvolupament funcional

Podem veure en quines rutines funciona millor

En quines rutines necessita més suport

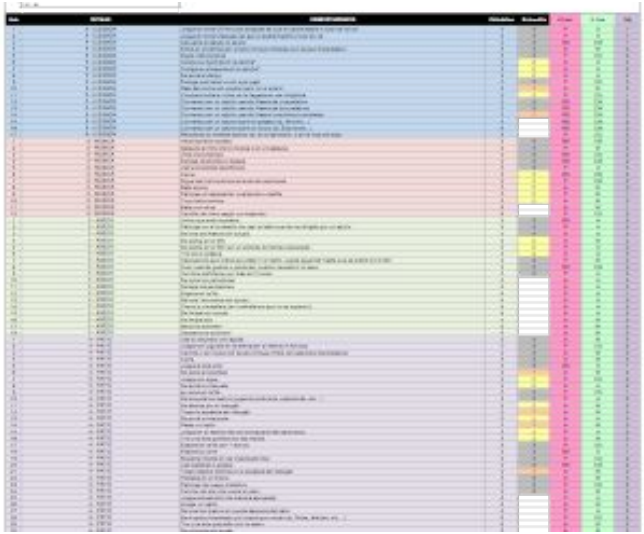
Tipus de suport més adient

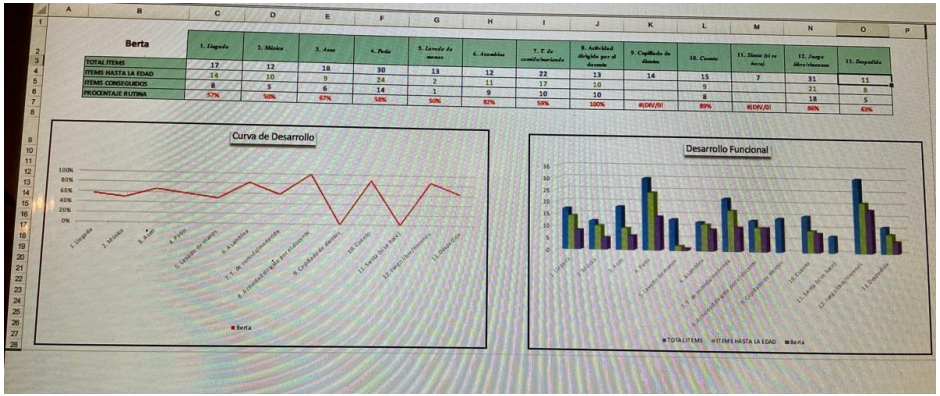
- Puntuació 3: fortalesa;

- Puntuació 2: oportunitats d'aprenentatge/ objectius de treball

ESCALA CLAMEISR:

(mesura de la implicació, autonomia i relacions socials a l'aula d'infantil)

SFA (5-12 anys)

Avaluació de la Funció Escolar

Avalua el desempeño habitual i la participació de l'alumnat en activitats pròpies del centre educatiu, tant formals (acadèmiques) com no formals (transicions en els passadissos, patis…).

Medeix tasques:

- Cognitives
- Conductuals
- Físiques

Tenint en compte les adaptacions i la quantitat de suport que necessita per cada activitat

HEVANIFE

(Herramienta de valoración para la identificación de la necesidad de la intervención del fisioterapeuta escolar)

Registra:

Valora el domini MOBILITAT de la CIF, mitjançant la CAPACITAT AMB AJUDA.

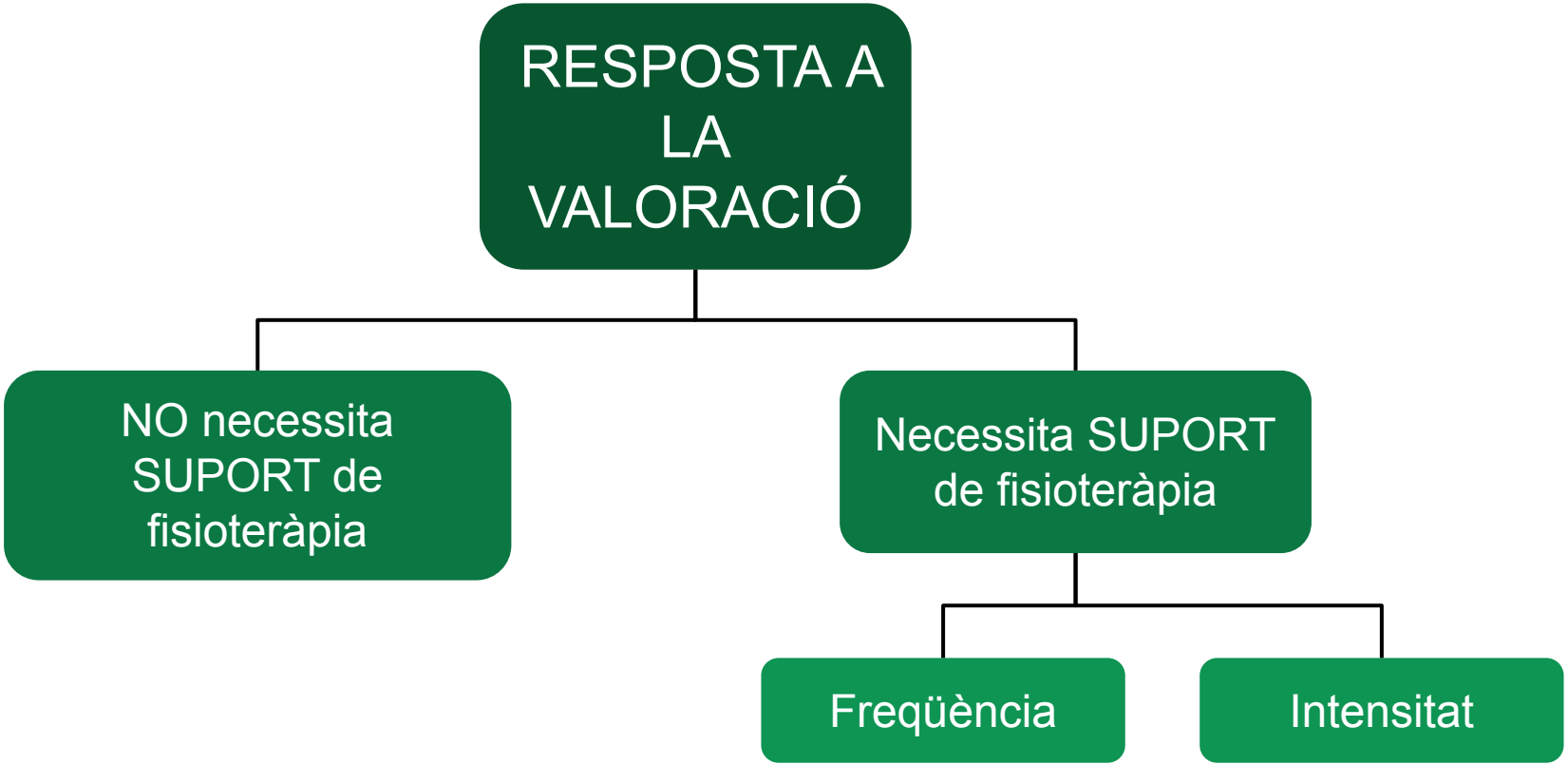
Informació sobre el nivell més alt de funcionament de l'alumne a cada item valorat.

Afectació de les funcions musculoesquelètiques i de control motor

Afectació de les funcions i estructures corporals relacionades amb el moviment.

Elegibilitat alumnat que requereix intervenció del fisioterapeuta a l'àmbit educatiu.

INTERVENCIÓ DEL FISIOTERAPEUTA EDUCATIU

RESPOSTA A LA VALORACIÓ
NO necessita SUPORT de fisioteràpia
Necessita SUPORT de fisioteràpia
Freqüència
Intensitat

Entorns d'intervenció

- Psicomotricitat
- Educació física
- Plàstica
- Música
- Ambients
- Pati
- Moments de rutines diàries

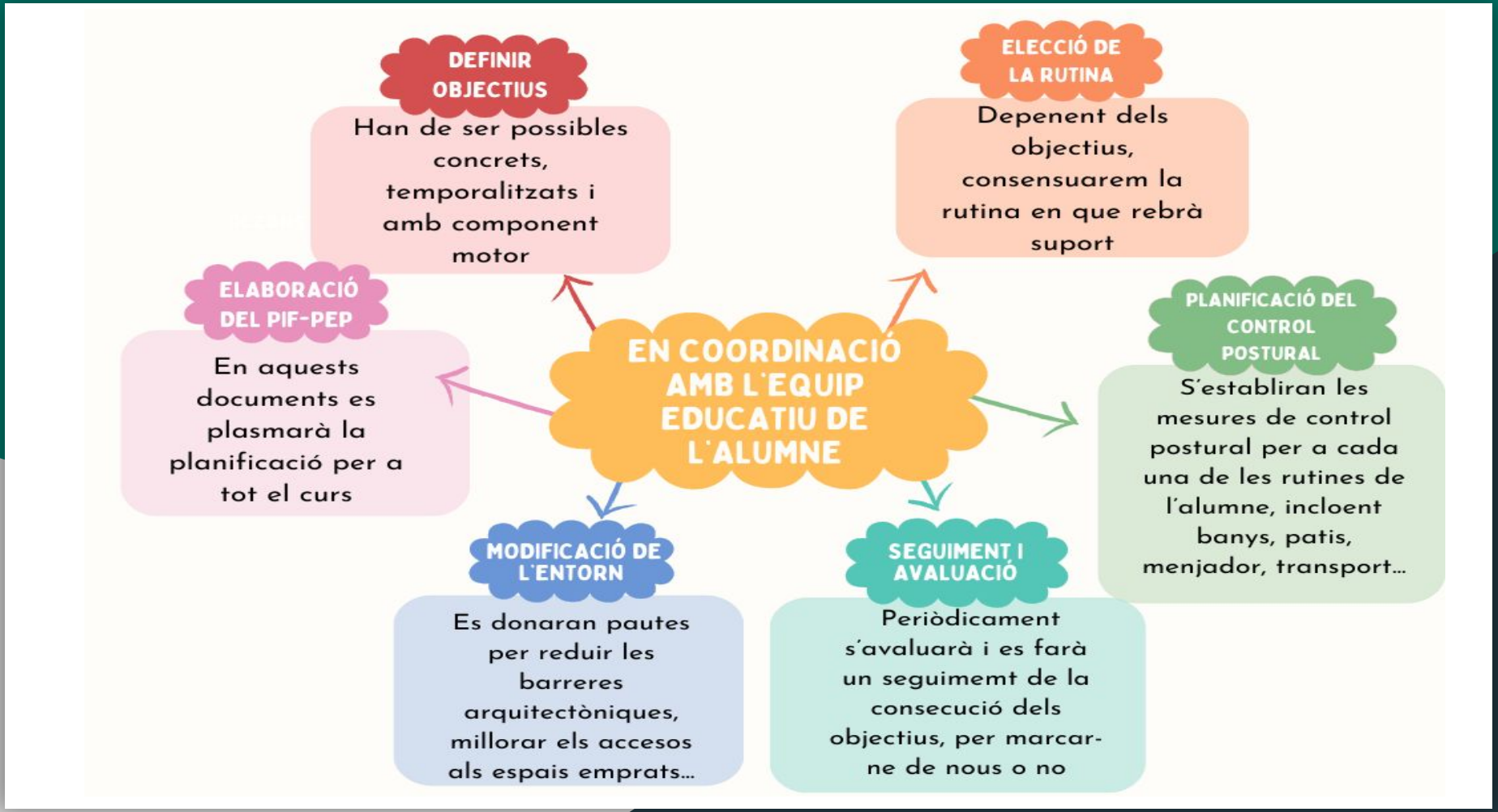

PLANIFICACIÓ DEL SUPORT

EN COORDINACIÓ AMB L'EQUIP EDUCATIU DE L'ALUMNE
DEFINIR OBJECTIUS
Han de ser possibles concrets, temporalitzats i amb component motor
ELECCIÓ DE LA RUTINA
Depenent dels objectius, consensuarem la rutina en que rebrà suport
ELABORACIÓ DEL PIF-PEP
En aquests documents es plasmarà la planificació per a tot el curs
PLANIFICACIÓ DEL CONTROL POSTURAL
S'establiran les mesures de control postural per a cada una de les rutines de l'alumne, incloent banys, patis, menjador, transport...
MODIFICACIÓ DE L'ENTORN
Es donaran pautes per reduir les barreres arquitectòniques, millorar els accesos als espais emprats...
SEGUIMENT I AVALUACIÓ
Periòdicament s'avaluarà i es farà un seguimemt de la consecució dels objectius, per marcar-ne de nous o no

SUPORT DE FISIOTERÀPIA

QUÈ FEIM EN EL CONTEXT NATURAL DE L'ESCOLA?

ACOMPANYAR I CAPACITAR A L'EQUIP EDUCATIU

PROMOURE L'AUTONOMIA EL DESENVOLUPAMENT I LA PARTICIPACIÓ DE L'ALUMNAT.

OFERIR ESTRATÈGIES, ADAPTACIONS I PRODUCTES DE SUPORT TÈCNIC

INCORPORAR ELS OBJECTIUS MOTORS DINS L'ACTIVITAT DIÀRIA

CREAR OPORTUNITATS D'APRENENTATGE MOTOR I PRÀCTICA REPETIDA A PARTIR DE LES RUTINES DIÀRIES.

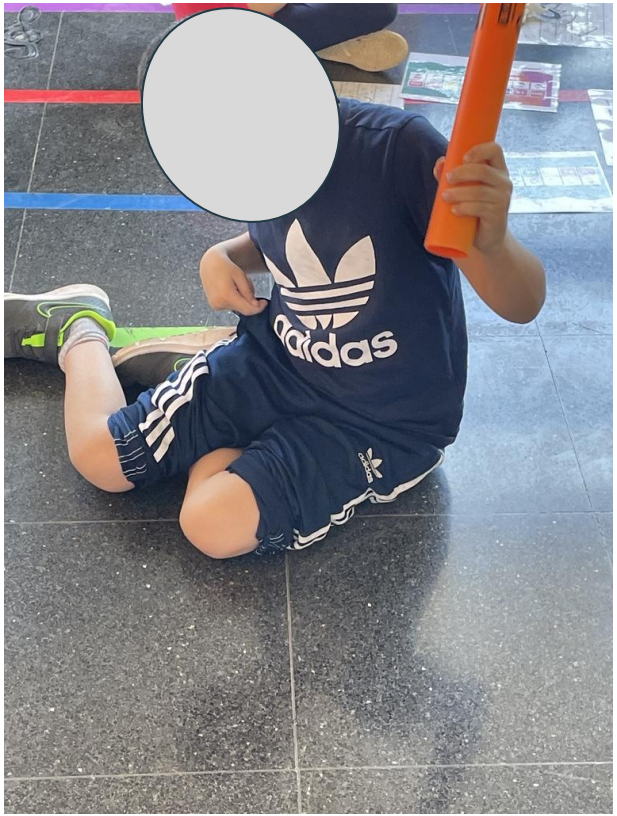
COORDINACIÓ AMB SEDIAP, EAP I SERVEIS EXTERNS, IBSALUT...

Intervenció en la tasca

MAYRA

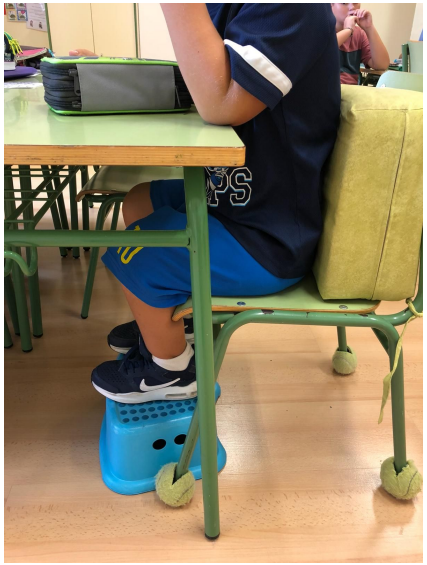

Disseny de les adaptacions que necessiti cada alumne: intervenció en l'entorn.

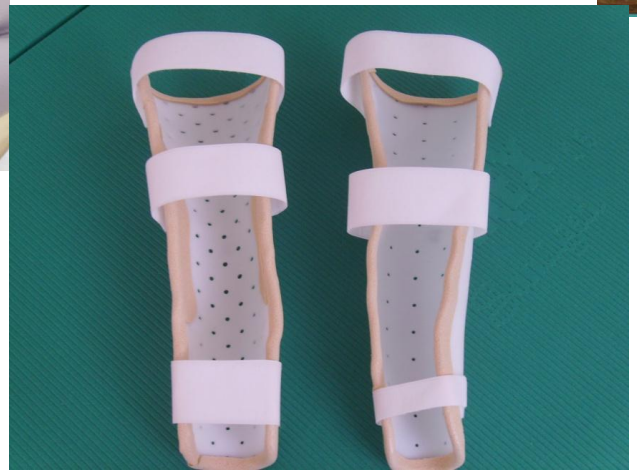

Confecció d’algunes ortesis

Confecció de seients de guix i mini-standings

CARLA

MATERIAL ESPECÍFIC

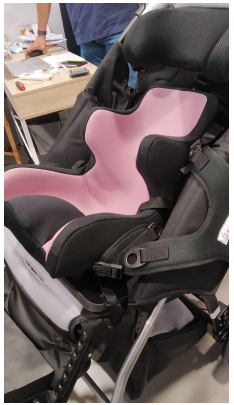

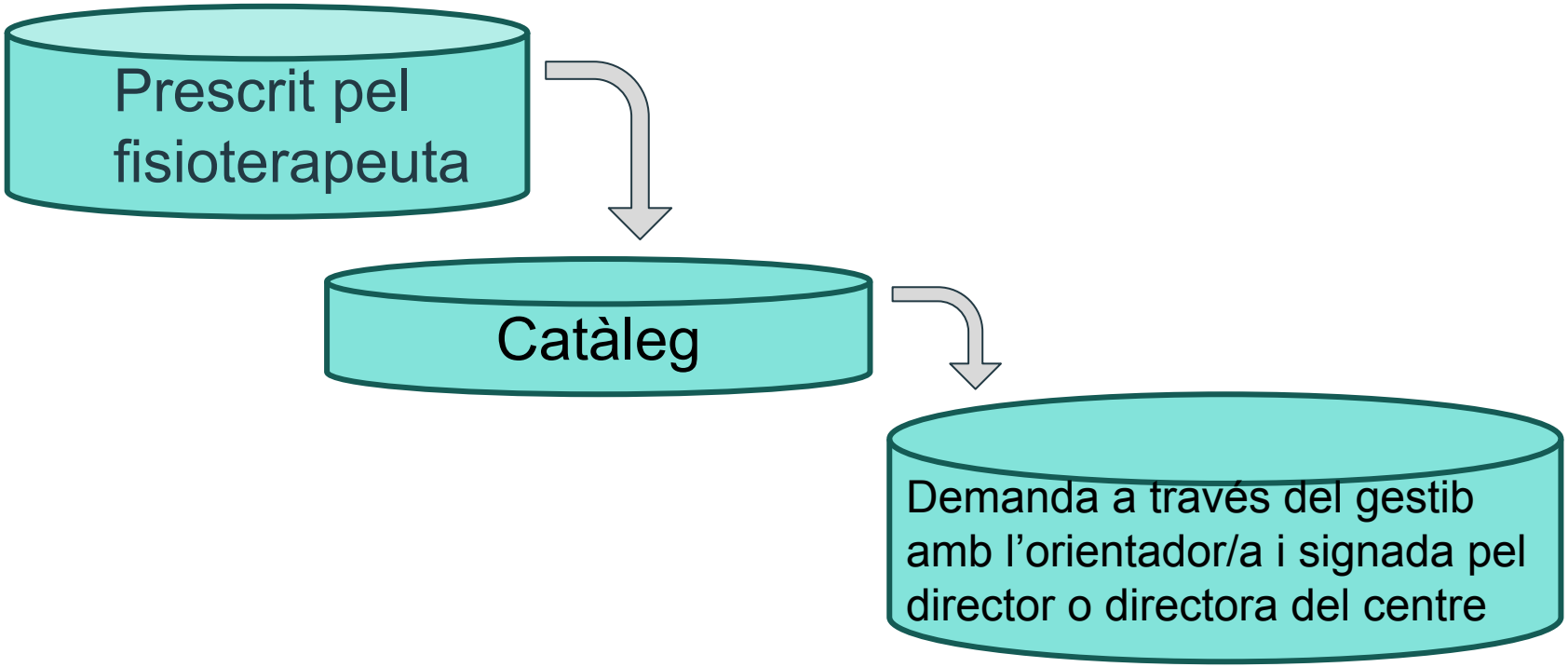

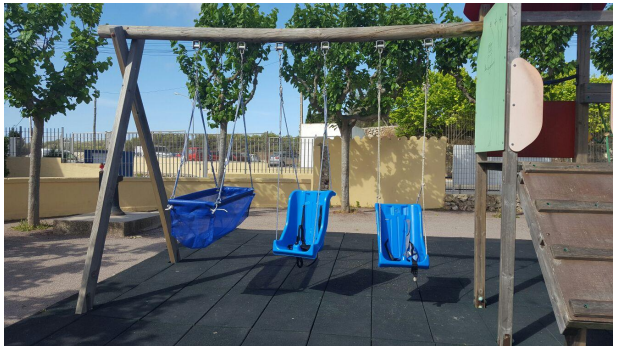
Demanda del material específic

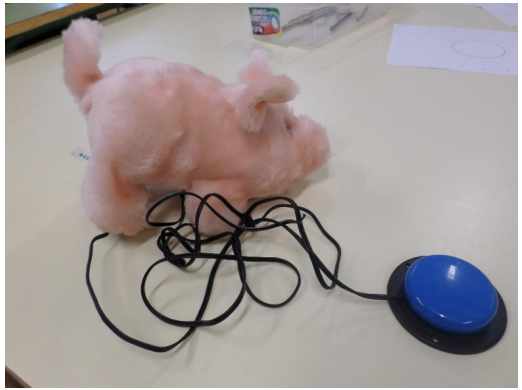

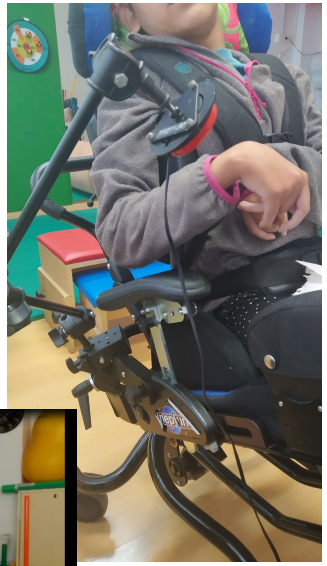

RECICLEM

POLSADORS, ADAPTACIONS MATERIAL ESCOLAR, JOGUINES…

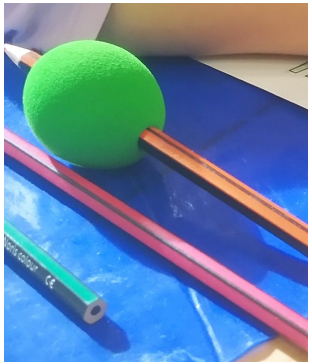

ALTRES ACTIVITATS

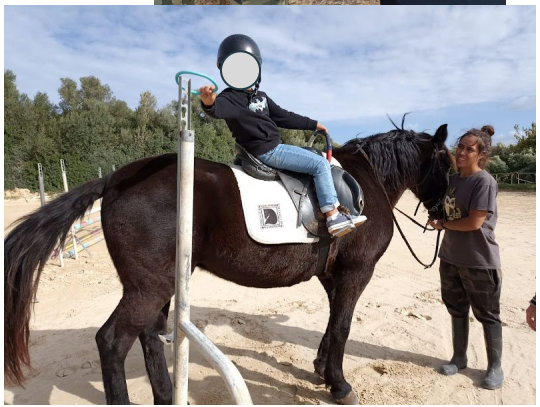
HIPOTERÀPIA

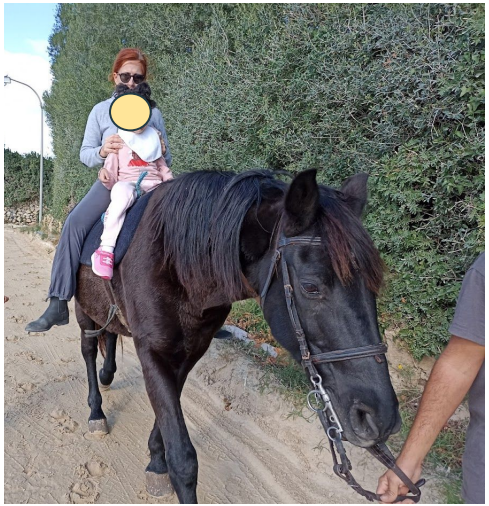

HIDROTERÀPIA

SENSIBILITZACIÓ

FINALITZACIÓ DEL SUPORT

- Acompliment d'objectius
- Autonomia Motriu en les rutines escolars
- Canvi a etapa post-obligatòria

CONCLUSIONS

El canvi de mirada que proposem des de la Fisioteràpia educativa va en concordança amb el canvi de paradigma que s'està produint a l'educació del nostre alumnat

Els fisioterapeutes volem formar part real d'aquest camí que és la inclusió educativa, acompanyant als docents, a l'alumnat i a les famílies en aquest procés d'aprenentatge, autonomia, motivació i participació.

NO ES TRACTA DE TENIR DRET A SER IGUALS, SINÓ DE TENIR EL MATEIX DRET A SER DIFERENTS

MOLTES GRÀCIES PER LA VOSTRA ATENCIÓ!